

Frederikssund Kommune

Kystteknik (F2 postkasse)
J.nr. 2025 - 18514
Ref. lmd
Den 9. april 2025

Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Kystbeskyttelse i form af diger, højvandsmure og spuns ved Neder Dråby i Frederikssund Kommune

Anmodning om udtalelse modtaget: 12. marts 2025.

Kystdirektoratets frist: 9. april 2025.

Frederikssund Kommune har anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1, i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse i form af diger, mure og spuns ved Neder Dråby i Frederikssund Kommune.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at denne udtalelse er vejledende, og kan lægges til grund i den videre behandling af det kommunale fællesprojekt.

Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af det fremsendte projektmateriale.

Lovgrundlag

Når en kommunalbestyrelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1 (LBK nr. 73 af 18. januar 2024), anmoder Kystdirektoratet om en udtalelse i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt, skal Kystdirektoratet afgive en udtalelse til projektet senest 4 uger efter modtagelse af anmodningen.

Grundlaget for udtalelsen

Det fremsendte dispositionsforslag beskriver anlæggelse af jorddiger med lermembran langs alle de strækninger, hvor der er plads nok mellem Natura-2000 grænsen og bebyggelsen. Enkelte steder er der indarbejdet mindre støttemure lokalt langs bagsiden af diget for at sikre adgang bag om diget, herunder ved Kignæshallen.

Ved den østlige del af kystbeskyttelsen beskrives at der ikke er plads til et jorddige mellem Natura-2000 grænsen og bagvedliggende bebyggelse. Derfor foreslås en kort sektion med spunsmur langs bygningerne.

Ved Neder Dråby Rensningsanlæg foreslås ligeledes en spunsvæg rundt om en del af bassinet, som suppleres med skråningsbeskyttelse af sten foran for at reducere bølgeoverskytlet.

Ved vejen ud til jollehavnen ligger der en ejendom med en garage, som ligger helt ud til Natura 2000-området. Der er således ikke plads til et jorddige rundt om bygningen, og der foreslås derfor spunsmur med stenskråning foran for at reducere påvirkningen af naturen og reducere bølgeoverskyllet.

Eksisterende kystbeskyttelse

Strækningen nord for forslaget er i dag beskyttet af et eksisterende dige ved Engvej/Vængetvej hen til ejendommen Hovedgaden 119.

Den nye kystbeskyttelse anlægges uafhængigt af diget mod nord for at reducere påvirkningen af Natura 2000.

Vurdering af risiko ved oversvømmelse

Det fremsendte kystbeskyttelsesprojekt har til formål at beskytte værdier i form af bebyggelse, renseanlæg og infrastruktur.

Projektområdet er beliggende mellem kote 1,2 m DVR90 og kote 1,7 m DVR90.

I Kystdirektoratets Højvandsstatistik fra 2024 er en 100 års hændelse hhv. 181 cm og 211 cm DVR90 for vandstandsmålerne Hundested Havn og Roskilde Havn jf. Højvandsstatistikker 2024 (Kystdirektoratet).

Der er i 2013 oplevet oversvømmelse på projektstrækningen i forbindelse med stormen Bodil. Der blev målt en vandstand på 206 cm DVR90 ved Roskilde Havn og af ansøgningsmaterialet fremgår det, at vandstanden under stormen nåede 220 cm DVR90 ved Neder Dråbes Renseanlæg, hvor vandstanden var markeret på en mur. Desuden er oversvømmelsesudbredelsen kortlagt ved vandstande mellem 1,3 – 1,8 m DVR90, og vandstand på 2,3 m DVR90 for en 100-årshændelse fremskrevet til 2075. Kortlægningen viser at dele af byområdet bliver oversvømmet.

Kystdirektoratet finder ud fra højvandsstatikken og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte områdets bebyggelse, renseanlæg og infrastruktur mod oversvømmelse.

Linjeføring

Linjeføringen starter ved Vængetvej 16 og løber på ydersiden af haverne langs Engvej, til Engvej 3. På denne strækning anlægges et dige, i kote 3,0 m DVR90. Omkring engvej 3 opføres en spunsmur i kote 3,3 m DVR90. Foran anlægges en stenkastning med hældning 1:1,5. Fra Engvej 3 til renseanlægget opføres et dige i kote 3,0 m DVR90. Her fra følger linjeføringen anlægget rundt. Omkring renseanlægget opføres en spunsmur i kote 3,3 m DVR90. Foran anlægges en stenkastning op ad muren med hældning 1:1,5. Fra renseanlægget fortsætter linjeføringen til Kignæshallen og opføres som dige i kote 3,0 m DVR90. På bagsiden af Kignæshallen fortsættes diget. Ved tagudhænget på midten af bygningen modificeres bagsiden af diget med en spunsmur, for at tillade passage langs bygningen. Fra Kignæshallen til hovedgaden 119 afsluttes linjeføringen, og opføres som spunsmur i kote 3,0 m DVR90. Foran anlægges stenkastning med hældning 1:1,5.

Øst for Engvej 3 udføres en rampe på tværs af diget med hældning 1:15, således der fortsat er adgangsmuligheder i bil, til bådehusene ude ved Roskilde Fjord.

Kystdirektoratet vurderer, at den valgte linjeføring er passende i forhold til den beskyttelse der ønskes i projektet.

Metode og dimensioner

Digestrækningerne etableres i kote 3,0 m DVR90 med hældning på 1:5 på forsiden, og 1:3 på bagsiden. Hvor der ikke er plads til et bredt dige opføres spunsmur i kote 3,3 m DVR90 omkring renseanlægget og kote 3,0 m DVR90 på den sydlige strækning mellem Kignæshallen og Hovedgaden 119. Foran spunsmurene opføres stenkastning med en hældning på 1:1,5.

Af figur 5.11 i materialet fremgår det, at stenkastningerne vil have varierende dimensioner. Der er ikke redegjort herfor.

Beskyttelsesniveauet er fastlagt ved brug af COWIs statistikker (Realdania, 2017), hvor man har beregnet middeltidsvandstande for Frederikssund. Målsætningen er, at beskytte projektstrækningen mod en 100-årshændelse i 2075, med beregnet bølgebidrag mellem 0,4-0,8 m.

Levetiden er fastlagt til 50 år, som giver et havniveaustigningsbidrag på 43 cm (klimascenarie SSP3-7.0, 50-percentil) og er taget fra Kystdirektoratets rapport for kystsikring af København (Kystdirektoratet, 2024). Kystdirektoratet beregner havniveaustigningen for Roskilde Fjord i 2075 til 34,3 cm.

Digerne opføres med en sandkerne, overtrukket med lerlag, hvorpå der anlægges muld med en digegræsblanding.

Spunsmurene forventes at skulle bankes ned til dobbelt dybde i jorden, ift. den del der ligger over jorden.

Til håndtering af bagvand etableres udløbsrør med kontraklap, samt grøfter til opsamling og afledning.

Kystdirektoratet vurderer at metode, opbygning og valg af materialer er passende, i det tilfælde, at man sørger for, at der ikke forekommer skarpe knæk i digets linjeføringen. Kystdirektoratet anbefaler desuden, at spunsmurene fortsættes nogle meter ind i diget, således man formindsker svaghedspunkter i kystbeskyttelsen. Overgange fra én kystbeskyttelse til en anden er altid et sårbart punkt, og kræver derfor ekstra sikkerhed.

Det vurderes, at det ønskede sikkerhedsniveau opnås med projektet.

I forbindelse med udarbejdelse af et konkret projekt, bør der redegøres for hvordan overgangen fra dige, til spunsmur bliver udført.

Vejledning om vedligeholdelse

Ved en eventuel endelig tilladelse til det fremsendte projekt anbefaler Kystdirektoratet, at der stilles vilkår om vedligeholdelse af kystbeskyttelsen i form af:

- slåning af græs på diger
- bekæmpelse af buske og træer på diger
- bekæmpelse af tidsler, roser m.v., der giver huller i græslaget.

For at opnå et stærkt rodnet, anbefales det, at græsset på diget slås minimum 3-4 gange i vækstsæsonen.

Der bør altid ske løbende vedligeholdelse af et kystbeskyttelses anlæg, så det sikres, at anlægget opretholder sin beskyttende effekt.

Natura 2000 og VVM

I forbindelse med en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, skal der efter miljøvurderingsloven (LBK. nr. 4 af 3. januar 2023) træffes afgørelse om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en miljøvurdering (VVM). Der skal ligeledes træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 654 af 19/05/2020) om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Projektet vil finde sted i Natura 2000-område nr. 136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov.

Anden lovgivning

Tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en række dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til det konkrete projekt vurderes at erstatte følgende lovgivninger:

Naturbeskyttelsesloven

- strandbeskyttelseslinjen (§ 15)
- beskyttede naturtyper (§ 3), strandeng og eng.
- fredninger (§ 50)

Kystdirektoratets vurdering i forhold til inklusion af anden lovgivning er vejledende.

Lov om vandplanlægning

Projektet skal være i overensstemmelse med § 8 i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, herunder om en evt. tilladelse til projektet kan indebære risiko for tilstandsforringelse og ikke målopfyldelse af berørte vandforekomster. Kystdirektoratet gør opmærksom på, at vandområdeplanerne for 2021-2027 er i fornyet høring. (<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69540>)

Havplan

Statslige og kommunale myndigheder er forpligtede til at sikre, at tilladelser mv. til arealanvendelser på havet og vedtagne planer ikke strider imod havplanen, jf. havplanlovens § 14.

Havplanen kan tilgås her: <https://havplan.dk/da/page/info>

Havstrategi

Statslige, regionale og kommunale myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter §§ 12 og 13 i lov om havstrategi.

Havstrategirammedirektivet, som er implementeret i Danmarks Havstrategi, beskriver 11 deskriptorer, der bruges til at vurdere miljøtilstanden af et område. Deskriptorerne omfatter både receptorer og påvirkningskilder, der bruges til at klarlægge den menneskelige påvirkning af marine økosystemer.

Miljøtilstanden for deskriptorerne beskrives på baggrund af Basisanalysen for Danmarks Havstrategi II. Kystbeskyttelsens påvirkning af de enkelte deskriptorer vurderes, og det vurderes samlet, hvordan projektet vil påvirke miljø-tilstanden og muligheden for at opnå målsætningen for det berørte havområde.

Museumsloven

Det fremgår af museumslovens § 29 h, at såfremt der under anlægsarbejdet eller aktivitet på havbunden findes spor af fortidsminder eller vrag, så skal dette anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Alternative løsningsforslag

Kystdirektoratet skal bemærke, at en udvidet linjeføring kunne løse udfordringen med oversvømmelse som en mere sammenhængende kystbeskyttelse af hele området. Der kunne derfor alternativt arbejdes videre med et projekt, der omfatter det nordlige dige, herunder en forhøjelse af dette anlæg.

Den videre proces

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af denne udtalelse fra Kystdirektoratet samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at fremme projektet, underrettes de borgere, som har anmodet om igangsættelsen af projektet. Hvis projektet fremmes, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter på kommunens hjemmeside oplysninger om, hvornår de enkelte processkridt forventes afsluttet, herunder om eventuelle forsinkelser. Derefter udarbejder kommunalbestyrelsen et konkret projekt og indsender en ansøgning til kommunen. Kommunalbestyrelsen kan vælge at afholde et eller flere møder med de berørte grundejere i løbet af projektet.

Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt. Høringsfristen er mindst 4 uger. Høringsmaterialet skal som minimum indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres, og hvorledes samtlige udgifter skal afholdes (bidragsfordeling).

Efter høringen er afsluttet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete projekt. Afgørelsen indeholder en tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter § 3 med evt. inklusion af anden lovligning samt bidragsfordeling med redegørelse for den. Endvidere kan afgørelse ift. VVM-pligt samt afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en konsekvensvurdering inddrages. Det forudsætter dog, at sagsbehandlingsprocessen vedr. disse regler er blevet fulgt. Afgørelsen skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme og klageberettigede personer, organisationer og foreninger samt berørte offentlige myndigheder. Afgørelsen offentliggøres desuden på kommunens hjemmeside.

Kommunen skal i løbet af processen beslutte, om der skal oprettes et kystbeskyttelseslag og udarbejdes vedtægter for laget. Yderligere information om procesforløbet i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt kan findes på Kystdirektoratets hjemmeside:
<https://kyst.dk/klimatilpasning/kystbeskyttelse/sagsbehandling/sagsgangen-i-kommunale-faellesprojekter>

Opsummering

Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at det foreslåede projekt vil reducere en risiko ved oversvømmelse.

Kystdirektoratet vurderer umiddelbart, at det foreslåede projekt i sig selv vil give den ønskede beskyttelse, men at anlægget med fordel kunne tænkes sammen med det eksisterende dige i området.

Med venlig hilsen

Lone Møller Dupont
Kystteknik (F2 postkasse)
+45 91 33 84 23
lmd@kyst.dk